

Αθηνά Φυτίκα

Καθηγήτρια Παιδαγωγικής του Πιάνου
ΤΜΣ Ιονίου Παν/μίου

***“Παιδαγωγική του Πιάνου:
βασικές αρχές και προτάσεις διδακτικών
δραστηριοτήτων για αρχάριους μαθητές”***

Η Αθηνά Φυτίκα γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Σπούδασε πιάνο στην Ελλάδα με τους Στέλλα Μακρυγιάννη, Χρυσή Παρθενιάδη-Φλώρου και Παύλο Δημητριάδη, αποσπώντας Δίπλωμα Πιάνου από το Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης. Έχει επίσης σπουδάσει πιάνο στις ΗΠΑ με τους Leonard Mastrogiacomo και Carolyn Bridger. Μελέτησε τσέμπαλο με την Karyl Louwenaar και έχει κάνει σεμινάρια πιάνου με τους Joseph Kalichstein, Raphael Terroni και Martino Tirimo. Έλαβε το μεταπτυχιακό και διδακτορικό της τίτλο από το Florida State University. Η διατριβή της είχε τίτλο: “Historical Overview of the Philosophy Behind Keyboard Fingering Instruction from the 16th Century to the Present.” Έχει παρουσιάσει σειρά ρεσιτάλ – διαλέξεων και ανακοινώσεων πάνω σε θέματα παιδαγωγικής του πιάνου και νεοελληνικής μουσικής για πιάνο σε συνέδρια και ημερίδες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Ως πιανίστα, έχει δώσει σημαντικό αριθμό συναυλιών, τόσο ατομικών όσο και μουσικής δωματίου, σε πολλά μέρη της Ελλάδας, στην Κύπρο, τη Γερμανία και τις Η.Π.Α. Καλλιτεχνικά προωθεί έργα Ελλήνων συνθετών για πιάνο, είναι μέλος του σχήματος "Dames Déshéritées" και συνεργάζεται με άλλους καλλιτέχνες για συναυλίες μουσικής δωματίου. Το 2013 κυκλοφόρησε CD της με τίτλο Le Clavier d'Apollon: Έλληνες συνθέτες Γαλλικής παιδείας με έργα για σόλο πιάνο. Επαγγελματικά ασχολήθηκε με τη διδασκαλία μουσικής σε όλες τις βαθμίδες. Έχει δουλέψει ως καθηγήτρια μουσικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και ως καθηγήτρια πιάνου σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όπως το Florida State University και Panama City Community College. Σήμερα είναι Επικύρη Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο της Παιδαγωγικής του Πιάνου στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Επιστημονικά ασχολείται τα τελευταία χρόνια με τη συστηματοποίηση της μεθοδολογίας για τη διδακτική πιανιστικών δεξιοτήτων, όπως η prima vista, καθώς και με τη μελέτη, προβολή και αξιοποίηση ελληνικού ρεπερτορίου για πιάνο.

Βαλέτ Ιωσήφ, Μουσικό Σχολείο Πειραιά “Δεκατρείς Λιλιπούτιες για νέους πιανίστες”

Περίληψη: Οι ‘Δεκατρείς Λιλιπούτιες’ για πιάνο (2020) φιλοδοξούν να αποτελέσει μέρος ενός βασικού εργαλείου για την κατανόηση και τη διδασκαλία της σύγχρονης μουσικής σε νέους πιανίστες, με στόχο να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ της σύγχρονης μουσικής και της μουσικής εκπαίδευσης. Μέρος του έργου επιλέχτηκε και διακρίθηκε στο ερευνητικό πρόγραμμα Contempus, ένα πρότζεκτ με έδρα το Τμήμα Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας για τη διδασκαλία της σύγχρονης μουσικής για πιάνο (ΕΛΙΔΕΚ 2021-22). Οι ‘Δεκατρείς Λιλιπούτιες’ φιλοτεχνήθηκαν από την Κική Παυλικιάνη το 2022, εκδόθηκαν την επόμενη χρονιά από τον μουσικό οίκο Panas Music, ηχογραφήθηκαν από την πιανίστα Δενιώ Λιάτσου και κυκλοφορούν διαδικτυακά από την Subways Music. Οι ‘Δεκατρείς Λιλιπούτιες’ παρουσιάστηκαν ήδη από μαθητές πολλών μουσικών σχολείων και ωδείων παράλληλα με υποστηρικτικό εργαστήριο (workshop).

Βιογραφικό: Ο Ιωσήφ Βαλέτ (PhD) είναι συνθέτης, πιανίστας, μουσικοπαιδαγωγός και συγγραφέας. Κατά την περίοδο των σπουδών του στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΑΠΘ διακρίθηκε ως σολίστ πιάνου (ΚΟΘ), παρακολούθησε masterclasses στην τεχνική Alexander στο Λονδίνο, και μαθήτευσε με την πιανίστα Philippina Philippova. Σπούδασε σύνθεση με τον Θόδωρο Αντωνίου και εκπόνησε διδακτορικό στη σύνθεση (ΑΠΘ). Συμμετείχε ενεργά στη Θερινή Ακαδημία του Ντάρμστατ και παρακολούθησε μαθήματα των Lachenmann, Furrer, Hosokawa και Απέργη. Έργα του έχουν παιχτεί στην Biennale της Ρώμης, το Λουξεμβούργο, τις Βρυξέλλες, το Γκρατς, στο Τρίτο πρόγραμμα, στις Ελληνικές Μουσικές Γιορτές, στο Φεστιβάλ Αθηνών και Ναυπλίου. Έχει πάρει αναθέσεις από τον ΟΜΜΑ και την ΕΛΣ. Απέσπασε το 1ο βραβείο στους διαγωνισμούς 'Γ.Α.Παπαϊωάννου', 'Συνθέρμεια', 'Παις όπερα' και διακρίθηκε στους διεθνείς διαγωνισμούς 'ALEA III' (Βοστώνη) και 'Queen Elisabeth' (Βέλγιο). Έργα του έχουν παιχτεί από τις ορχήστρες ΚΟΑ, Συμφωνική ΕΡΤ, Δήμου Αθηναίων, Orpheus Solists, το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, Dissonart, Melos Brass, L'Anima quartet, Ηνευστά Κ.Ο.Α. Είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών. Έργα του και θεωρητικά συγγράμματα εκδίδονται από την Panas Music, και η δισκογραφία από την Irida Classical και Subway Music. Αίδαξε θεωρητικά στο ΤΜΣ του ΑΠΘ, μουσικά σχολεία και ωδεία. Είναι επιστημονικός συνεργάτης του ΙΕΠ στο αναλυτικό πρόγραμμα για τα Μουσικά Σχολεία.

Δάκα Ευθαλία (Αίλυ), Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου “Ένας ...πιανεύκολος τρόπος διδασκαλίας του πιάνου!”

Περίληψη: Η παρούσα εισήγηση αποτελεί μια προσπάθεια παρουσίασης του βιβλίου "Πιανεύκολο" της μουσικοπαιδαγωγού Ρίκας Δεληγιαννάκη. Πρόκειται για ένα ευφάνταστο, πρωτότυπο και ευχάριστο βιβλίο πιάνου, γραμμένο με πολλή έμπνευση και ευαισθησία, το οποίο απευθύνεται σε αρχάριους μαθητές. Περιλαμβάνει 75 κομμάτια και συνδυάζει απλές μελωδίες, παραδοσιακές ελληνικές και ξένες, ή πρωτότυπες της συνθέτριας, στίχους, ρυθμικές ασκήσεις, ασκήσεις αυτοσχεδιασμού και transporto, κομμάτια για 3 και 4 χέρια, όλα με ευρηματικούς τίτλους που κεντρίζουν τη φαντασία του μαθητή. Προσεγγίζοντας διδακτικά δύο-τρία επιλεγμένα κομμάτια, (τα οποία έχω διδάξει ήδη στους μαθητές μου), θα προσπαθήσω να δείξω πώς εφαρμόζονται οι αρχές της τυπικής και της άτυπης μάθησης μέσα από τις ρυθμικές ασκήσεις, το τραγούδι, τα σταθερά μοτίβα στο αριστερό χέρι, τα επαναλαμβανόμενα μελωδικά μοτίβα στο δεξί χέρι, τη σύμπραξη με τρία ή τέσσερα χέρια, με τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμεύσει στη διδασκαλία του ατομικού οργάνου «πιάνο» στα Μουσικά Σχολεία. Με τη χρήση αυτού του βιβλίου στο μάθημα του υποχρεωτικού πιάνου μπορεί εύκολα και βιωματικά να γίνει η σύνδεση με τη θεωρία, μέσα από τις ποικίλες ασκήσεις που προτείνει η συνθέτρια σε πολλά κομμάτια, καθώς και να επιτευχθεί η μελέτη της τεχνικής και των κλιμάκων με έξυπνο τρόπο. Το βιβλίο αυτό είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και κάνει το μάθημα ενδιαφέρον και αποδοτικό όταν έχουμε δύο και τρία παιδιά ταυτόχρονα στην τάξη.

Βιογραφικό: Η Αίλυ Δάκα γεννήθηκε στο Ηράκλειο. Ξεκίνησε μαθήματα μουσικής στο Ωδείο Ηρακλείου- Μουσικός Σύλλογος «Απόλλων» με τη Ρίκα Δεληγιαννάκη. Έλαβε το δίπλωμα πιάνου στο Ωδείο Atheneaum στην Αθήνα (τάξη Ντόρας Μπακοπούλου). Είναι κάτοχος πτυχίου του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, μεταπτυχιακού διπλώματος DEA του Institut Néo-Hellénique (Université de Paris-Sorbonne-Paris IV) και διδακτορικού διπλώματος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Έχει εμφανιστεί σε ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου, έχει συμμετάσχει ενεργά σε Θερινές Ακαδημίες- σεμινάρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και συνεργάζεται συχνά με διακεκριμένους μουσικούς. Παρακολουθεί προγράμματα δια βίου μάθησης καθώς και ποικίλες επιμορφώσεις με επίκεντρο την παιδαγωγική του πιάνου και τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις. Λαμβάνει συχνά μέρος σε εκδηλώσεις μουσικής και λόγου και είναι μια από τους τέσσερις πιανίστες που ηχογράφησαν το 2022 το cd «Τα έργα για πιάνο» της Ρίκας Δεληγιαννάκη. Η Αίλυ Δάκα ζει και εργάζεται στο Ηράκλειο ως καθηγήτρια πιάνου στο Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου από την ίδρυσή του το 2000 ως σήμερα.

Παπακώστα Σμύρη, Ελέσα, Μουσικό Σχολείο

Θεσσαλονίκη

“Η πολυμεσικότητα ως εργαλείο δημιουργικότητας στο μάθημα του υποχρεωτικού πιάνου στο Μουσικό Σχολείο”

Βιογραφικό: Η Ελέσα Παπακώστα Σμύρη είναι απόφοιτη του μεταπτυχιακού προγράμματος Μουσικοπαιδαγωγικής της LUCA School of Arts, υπό την καθοδήγηση των καθηγητών Thomas de Baets και Marc Erkens. Στη μεταπτυχιακή της έρευνα μελέτησε πώς το embodiment μπορεί να ενσωματωθεί σε ομαδικά μαθήματα πιάνου. Το 2018 αποφοίτησε από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, στην κατεύθυνση Εκτέλεσης και Παιδαγωγικής του Πιάνου, με υπεύθυνη καθηγήτρια την Αθηνά Φυτίκα. Το 2017, στο συνέδριο EAS/ISME στο Salzburg, παρουσίασε, μαζί με την κα Φυτίκα, την πτυχιακή της εργασία με τίτλο: “Drawing Compositions: Introducing Modern Art to Kindergarten Children through Piano Experimentations”. Το 2023 συμμετείχε στο NCKP: The Piano Conference του Frances Clark Center, παρουσιάζοντας τη δουλειά της στην κατηγορία Creative Teaching. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια και masterclasses στην παιδαγωγική του πιάνου (με την Paola Savvidou, τον Andri de Vugt κ.ά.), στο πιάνο (με τους Sven Birch, Bernard Posch, Hao Huang κ.ά.) και στη μουσική δωματίου (με τον Vincent David, Lars Mlekusch, Mariano Garcia κ.ά.). Σήμερα εργάζεται ως καθηγήτρια πιάνου και συνοδός στη Θεσσαλονίκη, καθώς και ως αναπληρώτρια στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης.

Χαλάτση Ελένη, Μουσικό Σχολείο Κατερίνης

“Αυτοσχεδιασμός και Δημιουργικότητα στα πλαίσια του ατομικού μαθήματος Πιάνου στο Μουσικό Σχολείο: μια δραστηριότητα αυτοσχεδιασμού οριοθετημένου μουσικού πλαισίου με ταυτόχρονη μουσική συνοδεία της εκπαιδευτικού στο πιάνο”.

Περίληψη: Στην παρούσα εισήγηση, η εκπαιδευτικός θα παρουσιάσει εν συντομία το θεωρητικό και παιδαγωγικό υπόβαθρο του αυτοσχεδιασμού και θα τονισθεί η αξία της δημιουργικότητας κατά την μουσική εκπαιδευτική διαδικασία. Έπειτα, θα παρουσιάσει σε βίντεο μια δραστηριότητα αυτοσχεδιασμού ενός μαθητή Γ' Γυμνασίου (ατομικού μαθήματος υποχρεωτικού πιάνου) με ταυτόχρονη αρμονική συνοδεία της εκπαιδευτικού στο πιάνο. Συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν ένα-ένα τα βήματα του αυτοσχεδιασμού (μελωδικού, ρυθμικού, υφολογικού) με την εκπαιδευτικό να καλεί το μαθητή να συμπράξουν μαζί και να αυτοσχεδιάσουν στο πιάνο μια νέα μουσική σύνθεση, με αφορμήση τη δημιουργική επεξεργασία μουσικών μοτίβων από ένα έργο κλασικού μουσικού ρεπερτορίου που έχει ήδη μάθει να παίζει στο πιάνο ο μαθητής. Στο τέλος της δραστηριότητας, ακολουθεί σύντομη συζήτηση με επίκεντρο τον αναστοχασμό του μαθητή για την όλη διαδικασία του αυτοσχεδιασμού. Μέσω της συγκεκριμένης παρουσίασης, οι εκπαιδευτικοί θα ενημερωθούν για τη διαδικασία της μουσικής δραστηριότητας, κατά την οποία ο αυτοσχεδιασμός σε οριοθετημένο μουσικό πλαίσιο με την ταυτόχρονη σύμπραξη της εκπαιδευτικού χρησιμοποιείται ως ένα πολύτιμο παιδαγωγικό εργαλείο μάθησης με στόχο την ανάπτυξη της ενεργητικής μουσικής κριτικής ακρόασης, της δημιουργικότητας και της μουσικής έκφρασης των μαθητών.

Βιογραφικό: Η Ελένη Χαλάτση εργάζεται ως μόνιμη εκπαιδευτικός πιάνου στο Μουσικό Σχολείο Κατερίνης, στο οποίο υπήρξε συντονίστρια ειδικότητας. Έχει πτυχίο Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ειδίκευσης πιάνου (Αριστα, καθ. Β.Τσόπελα) και υποτροφία I.K.Y.. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, με θέμα διπλωματικής εργασίας «Αυτοσχεδιασμός και δημιουργικότητα στα πλαίσια του ατομικού μαθήματος Πιάνου στο Μουσικό Γυμνάσιο: μια μελέτη περίπτωσης» (Αριστα, καθ. Π. Κανελλόπουλος), κατά την οποία εκπόνησε έρευνα, κατόπιν έγκρισης του Υ.Π.Α.Ι.Θ.Α.. Τη συγκεκριμένη έρευνα παρουσίασε στο 7ο συνέδριο E.E.M.E. και δημοσίευσε ως άρθρο στο επιστημονικό περιοδικό Μουσικοπαιδαγωγικά (2016). Κατέχει Δίπλωμα Πιάνου (Αριστα, Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, καθ. Ν. Τασόπουλος), και τα Πτυχία Αρμονίας, Αντίστιξης, Φούγκας. Έχει ενεργή συμμετοχή σε σεμινάρια πιάνου, μουσικής δωματίου, μουσικοπαιδαγωγικών E.E.M.E./ I.S.M.E. και στις επιμορφώσεις Β' βάθμιας εκπαίδευσης I.E.I.I.. Έχει δώσει ρεσιτάλ πιάνου, συναυλίες μουσικής δωματίου σε Ελλάδα και εξωτερικό, ενώ συμμετείχε στην κυκλοφορία μουσικού δίσκου παιδικού βιβλίου. Συνεργάζεται με καλλιτέχνες πραγματοποιώντας ενορχηστρώσεις και πρώτες εκτελέσεις έργων. Στη διδασκαλία της χρησιμοποιεί εποπτικά μέσα, εφαρμόζει δραστηριότητες αυτοσχεδιασμού στο πιάνο, ενθαρρύνει τους μαθητές της να εκφραστούν δημιουργικά. Παρακολουθεί το επιμορφωτικό πρόγραμμα «Παιδαγωγική του πιάνου και σύγχρονες προσεγγίσεις» του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. Ιονίου Πανεπιστημίου, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις και διδακτικές δεξιότητές της με σύγχρονα παιδαγωγικά εργαλεία και μεθόδους.

Θεοδωρίδου Ξένια (Πολυξένη), Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης “Αυτοσχεδιάζοντας με μια εικόνα και ένα παραμύθι”

Περίληψη: Η παρούσα εισήγηση αφορά πρόταση αυτοσχεδιασμού για πιάνο με εικόνα, η οποία απεικονίζει να κοριτσάκι που έχει μόλις αποκοιμηθεί κρατώντας ένα βιβλίο με παραμύθια και στο όνειρό της βλέπει σκηνές από αυτό που διάβασε (το παραμύθι της Χιονάτης, σύμφωνα με τον τίτλο του πίνακα). Ο αυτοσχεδιασμός μπορεί να είναι πολύπτυχος και να απευθύνεται σε μαθητές διαφόρων επιπέδων (από 1-6), όπως αυτά ορίζονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα των Μουσικών Σχολείων, είναι όμως φυσικά υλοποιήσιμος και σε τάξεις Ωδείων. Προτείνεται να περιλαμβάνει διάφορα επιμέρους στοιχεία που να «αφηγούνται» τη σκηνή και μπορεί να λειτουργήσει ως εισαγωγή για μουσικά στοιχεία (αποτζιατούρες, τρίλιες κ.ά.), αλλά και για την μελλοντική ακρόαση έργων του ρεπερτορίου με θεματική που να προσιδιάζει σε παραμύθια και στις μορφές που εμφανίζονται σε αυτά (ξωτικά, νεράιδες κλπ.).

Βιογραφικό: Η πιανίστρια και Δρ. Μουσικολογίας Ξένια Θεοδωρίδου είναι κάτοχος παιδαγωγικού διπλώματος και μεταπτυχιακού στο πιάνο, κατόπιν σπουδών με διάσημους παιδαγωγούς και καλλιτέχνες, όπως οι Tibor Hazáy, Sontraud Speidel, Michel Béroff που υποστηρίχτηκαν με υποτροφία του Ιδρύματος Μελίνα Μερκούρη. Μελέτησε και με τους Bernard Ringeissen, György Kurtág, Γιώργο Χατζηνίκο, Δόμνα Ευνουχίδου κ.ά. Η διδακτορική διατριβή της που εκπονήθηκε με τιμητικές υποτροφίες του Α.Π.Θ. και του I.K.Y και κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο Παπαγιργορίου – Νάκα με τίτλο Η μουσική δωματίου του Γιάννη Α. Παπαϊωάννου ως το 1965, με έμφαση στα έργα σε τονικό ιδίωμα. Ιστορική-αναλυτική μελέτη απέσπασε Έπαινο στα Βραβεία της Ένωσης Ελλήνων Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής 2022/23. Στις δημοσιεύσεις της συγκαταλέγονται μελέτες με σημαντική απήχηση για τους Ριάδη και Παπαϊωάννου και μουσικοπαιδαγωγικά άρθρα. Έχει δώσει πολυάριθμα ρεσιτάλ και συμπράξει με γνωστούς καλλιτέχνες (Αγγελική Καθαρίου, Σοφία Κυανίδου, μέλη της Κ.Ο.Θ.) στην Ελλάδα, Γερμανία και Αυστρία και έχει εμφανιστεί ως σολίστ με τη Δ.Ο.Θ. Στο ενεργητικό της συγκαταλέγονται 4 παγκόσμιες εκτελέσεις έργων του Γιάννη Α. Παπαϊωάννου και 4 Πανελλήνιες της Lera Auerbach. Είναι μέλος της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, της E.E.M.E. και του Piano Podium Karlsruhe. Διδάσκει πιάνο στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, ενώ δίδαξε επίσης πιάνο στο T.M.E.T του ΠΑ.ΜΑΚ, βάσει του ΠΔ 407/80.

Φρόνιμου Ναυσικά-Μαρία, ανεξάρτητη επιστήμονας, ΜΑ Μουσικής Παιδαγωγικής, Ιόνιο Παν/μιο, Ακογιούνογλου Μίτση, Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΜΣ Ιονίου Παν/μίου “Μαθητές με ΔΕΠΥ και άλλες μαθησιακές δυσκολίες στο Μουσικό Σχολείο: προκλήσεις και προτάσεις διδασκαλίας στο ατομικό μάθημα πιάνου”

Περίληψη: Η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) σε εφήβους διατηρεί κάποια χαρακτηριστικά όπως αυτά που παρουσιάζονται κατά την παιδική ηλικία, ενώ παράλληλα κάποια διαφοροποιούνται. Συγκεκριμένα, η απροσεξία, η δυσκολία συγκέντρωσης και η παρορμητικότητα παραμένουν, ενώ φαίνεται ότι η υπερκινητικότητα μειώνεται με την ηλικία. Αυτά τα χαρακτηριστικά δυσκολεύουν σε επίπεδο σχολικής επίδοσης τους/τις εφήβους με ΔΕΠΥ, με αποτέλεσμα κάποιες φορές να εμφανίζουν άγχος, θλίψη, αλλά και δυσκολία στις κοινωνικές τους σχέσεις. Στο ατομικό μάθημα του πιάνου, παρόλο που αυτά τα χαρακτηριστικά παραμένουν εμφανή, η χρήση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και οι πρακτικές που συνδυάζουν τυπικές και άτυπες μορφές μάθησης, επιτρέπουν μία ουσιαστική υποστήριξη της διαδικασίας εκμάθησης πιάνου για τους/τις εφήβους. Στην παρουσίαση θα αναπτυχθούν η δομή, οι διαδικασίες και οι δραστηριότητες που θα επιτρέψουν στους/στις εφήβους να παρακολουθήσουν με επιτυχία το ατομικό πιάνο στο Μουσικό Σχολείο και αναπτύσσουν τις πιανιστικές τους δεξιότητες. Επιπλέον, θα περιγραφούν η διαμόρφωση του χώρου, ο εξοπλισμός, οι μέθοδοι πιάνου και τα εποπτικά μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, πάντα σε αντιστοιχία με το Πρόγραμμα Σπουδών του Πιάνου για τα Μουσικά Σχολεία.

Βιογραφικό: Η Ναυσικά-Μαρία Φρόνιμου είναι νέα επιστήμονας, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Μουσική Παιδαγωγική (απόφοιτη του ΠΜΣ «Μουσική Παιδαγωγική στο Σχολείο και στην Κοινότητα») από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Κατέχει πτυχίο Μουσικών Επιστημών από το ίδιο Τμήμα με πρωτεύον αντικείμενο σπουδών τη Φιλοσοφία Αισθητική και Σημειολογία της Μουσικής και δευτερεύον την Παιδαγωγική του Πιάνου στο οποίο εκτός από την πανεπιστημιακή κατάρτιση έχει κάνει και ωδειακές σπουδές. Ασχολείται επαγγελματικά με την μουσική διδασκαλία και τη διδασκαλία του πιάνου σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας και ενήλικες. Τα τελευταία τρία χρόνια στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σπουδών της ασχολήθηκε συστηματικά με τη διδασκαλία του πιάνου σε παιδιά με ΔΕΠ-Υ και συνοδές μαθησιακές δυσκολίες. Στα επιστημονικά της ενδιαφέροντα συγκαταλέγεται επίσης ο σχεδιασμός και η υλοποίηση παιδαγωγικών διακαλλιτεχνικών προγραμμάτων. Από το 2021 επιμελείται τα παιδαγωγικά προγράμματα του Μουσείου Σολωμού της Κέρκυρας (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών). Έχει συμμετάσχει σε ημερίδες και συνέδρια στην Ελλάδα και είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση (E.E.M.E.) και της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας (E.M.E.).

Βιογραφικό: Η Μίτση Ακογιούνογλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Μουσικοθεραπείας και Συμπεριληπτικών Μουσικών Πρακτικών στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Ως το 2026 εκπροσωπεί συλλόγους μουσικοθεραπείας της Ευρώπης στην Παγκόσμια Ομοσπονδία Μουσικοθεραπείας και εκπροσωπεί την Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Μουσικοθεραπείας. Είναι στην επιστημονική επιτροπή του περιοδικού Μουσικοπαιδαγωγικά, στη συντακτική ομάδα του Approaches: Ένα Διεπιστημονικό Περιοδικό Μουσικοθεραπείας, και συνεπιμελήτρια του Λεξικού Μουσικοθεραπείας: Τόπος Διεπιστημονικών Συναντήσεων.

Κακαγιάννη Βασιλική, Μουσικό Σχολείο Λάρισας “Διδασκαλία στοιχείων μουσικής θεωρίας στο μάθημα του Υποχρεωτικού Πιάνου σε Μουσικό Σχολείο μέσω άτυπης μάθησης”

Περίληψη: Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι οι περισσότεροι μαθητές πιάνου δείχνουν μειωμένο ενδιαφέρον για τη μουσική θεωρία, καθώς την διδάσκονται αποσπασματικά και αποκομμένα από τη μουσική πράξη, ενώ δυσκολεύονται να συνδέσουν πρακτικά τις θεωρητικές μουσικές έννοιες με το ρεπερτόριο που παίζουν. Το μάθημα που θα παρουσιαστεί και απευθύνεται σε αρχάριο μαθητή επιπέδου I του μαθήματος του υποχρεωτικού πιάνου σε Μουσικό Σχολείο, αποσκοπεί στην εκμάθηση θεωρητικών μουσικών εννοιών, μέσω μίμησης και άτυπης μάθησης (Rote learning/rote-before-note approach) και τη διασύνδεση μουσικής θεωρίας και πράξης, με επιπρόσθετη χρήση δημιουργικών δραστηριοτήτων (σύνθεση, αυτοσχεδιασμός, δημιουργία γραφικής παρτιτούρας) και μεταφορά σε άλλη τονική βάση (transporto). Πιο συγκεκριμένα, αφορά στην εκμάθηση με βιωματικό τρόπο του διαστήματος της 5ης Καθαρής, της 1ης και 5ης μιας τρίφωνης συγχορδίας και του αρπές με διασταύρωση χεριών, βασισμένο στην αρμονική ακολουθία I-VI-IV-V μείζονας κλίμακας, που είναι ήδη γνωστή ως άκουσμα στους μαθητές μέσω πολλών pop κι όχι μόνο τραγουδιών. Το συγκεκριμένο μάθημα μπορεί να διδαχθεί επιπλέον σε μαθητές με διάφορες μαθησιακές δυσκολίες, που έχουν ή δεν έχουν αξιολογηθεί από το ΚΕΔΑΣΥ και δυσκολεύονται κυρίως στην ανάγνωση και αποκωδικοποίηση μιας παρτιτούρας, ειδικά στο πιάνο.

Βιογραφικό: Ξεκίνησε πιάνο στο Δημοτικό Ωδείο Λάρισας με καθηγήτρια την κ. Ζησοπούλου Ανθούσα, με την οποία και ολοκλήρωσε τις σπουδές της λαμβάνοντας πτυχίο πιάνου με «άριστα» και δίπλωμα πιάνου με «άριστα» και Ά βραβείο. Είναι κάτοχος πτυχίων Αρμονίας, Αντίστιξης και Φούγκας με «άριστα παμψηφεί». Υπήρξε υπότροφος του Ι.Κ.Υ., για την 1η σειρά επιτυχίας κατά την εισαγωγή της το 1998 στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Το 2020 εισήλθε στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στις Μουσικές Τέχνες με ειδίκευση στη Διδακτική Μουσικών Οργάνων (κατεύθυνση πιάνου) του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, απ' όπου και αποφοίτησε με άριστα, εκπονώντας διπλωματική εργασία με τίτλο "Η μουσική σύμπραξη ως εργαλείο διδασκαλίας, εμπέδωσης και πρακτικής εφαρμογής στοιχείων μουσικής θεωρίας στο μάθημα του πιάνου", με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Βούβαρη Πέτρο. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 παρακολούθησε και ολοκλήρωσε με επιτυχία το επιμορφωτικό πρόγραμμα εξειδικευμένης επιμόρφωσης στην παιδαγωγική του πιάνου που διοργανώθηκε από το ΚΕ.ΔΙ.Β.Ι.Μ. του Ιονίου Πανεπιστημίου. Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια πιάνου, μουσικής ερμηνείας, ανώτερων θεωρητικών, μουσικής ανάλυσης, ορθοσωμικής, μουσικής δωματίου, ερμηνείας παλιάς μουσικής, διεύθυνσης χορωδίας. Εργάστηκε ως εκπαιδευτικός πιάνου και θεωρητικών ευρωπαϊκής μουσικής στα Μουσικά Σχολεία Κατερίνης, Βόλου, Καρδίτσας και Ξάνθης. Από το 2017 υπηρετεί στο Μουσικό Σχολείο Λάρισας.

Κτιστάκη Ευφροσύνη, Μουσικό Σχολείο Λάρισας «Από την Τάξη στη Σκηνή: Συνδυάζοντας Τέχνες και Σκηνική Παρουσία σε πολιτιστικό πρόγραμμα για μαθητές πιάνου Μουσικού Σχολείου»

Βιογραφικό: Διδάκτωρ του Τ.Μ.Σ. του Ιονίου Πανεπιστημίου, κάτοχος Μεταπτυχιακού Σολιστικού Διπλώματος και Διπλώματος Ειδίκευσης Πιάνου (Hochschule für Musik Saar με Υποτροφία εξαιρετικών επιδόσεων), απόφοιτος της Berufsfachschule für Musik Bad Königshofen και κάτοχος Πτυχίων Ανώτερων Θεωρητικών (Δ.Ω.Α., Σ.Ω.Α.). Έχει δώσει πολλά ατομικά ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου σε Ελλάδα και εξωτερικό, εργάστηκε ως καθηγήτρια πιάνου και συνοδός-πιανίστα σε σημαντικούς φορείς και ιδρύματα (Saarländisches Staatstheater, Σχολή Όπερας/Ανώτατη Σχολή Μουσικής Saar, Ανώτερη Σχολή Χορού Λάρισας, Δ.Ω.Α.), έχει κάνει ηχογραφήσεις για το γερμανικό ραδιόφωνο, ενώ ταυτόχρονα έχει συμμετάσχει σε εκπομπές της ΕΡΤ. Σήμερα, εργάζεται στο ΜΣ Λάρισας, διδάσκει πιάνο και είναι υπεύθυνη του Συνόλου «Μιούζικαλ και Μουσικής Κινηματογράφου», ενώ παράλληλα διδάσκει στο Aegean College. Είναι πιανίστα, βοηθός μαέστρου, χορωδός της «InDONNAtión» και μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας Λάρισας. Υπήρξε μέλος του συνόλου “Polyphonia Vocale” και μαέστρος των χορωδιών “Kinder und Jugendchor Kleinblittersdorf” και της «Παιδικής Χορωδίας Μουσικής Σχολής Δήμου Τυρνάβου». Έχει μεταφράσει από τη γερμανική στην ελληνική γλώσσα όπερες και μιούζικαλ, έχει ηχογραφήσει το CD “Dinos Constantinides: Solo Piano Works” (Centaur, 2018) λαμβάνοντας εγκωμιαστικές κριτικές (‘Fanfare Magazine’) και έχει συμμετάσχει στους δίσκους «Ηλιαχτίδες» (Subways Music, 2020) και “Vocal works” (Irida music, 2024) των συνθετών Άλκη Μπαλτά και Σπύρου Δεληγιαννόπουλου, αντίστοιχα. Τέλος, έχει συμπράξει ως σολίστ με τις “Costanta Symphony Orchestra” και τη «Συμφωνική Ορχήστρα Λάρισας», ενώ έχει εμφανιστεί στο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης.

Περίληψη: Η παρούσα εισήγηση αναφέρεται σε πολιτιστικό πρόγραμμα που εκπονήθηκε με μαθητές τάξης πιάνου του ΜΣ Λάρισας με απώτερο σκοπό την εξοικείωση με το ακροατήριο και τη βελτίωση της σκηνικής τους παρουσίας. Ταυτόχρονα, προσέφερε την πολύτιμη εμπειρία μιας εμφάνισης σε έναν σημαντικό χώρο-σημείο αναφοράς του πολιτισμού, όπως η Μουσική Βιβλιοθήκη «Αίλιαν Βουδούρη» του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Η επιλογή των έργων για σόλο πιάνο κι έργων για τέσσερα χέρια, προσαρμοσμένη στο επίπεδο των συμμετεχόντων μαθητών, κάλυπτε ένα ευρύ φάσμα συνθετικών τάσεων. Παράλληλα, η δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της εμφάνισης των μαθητών συνέβαλε στην ψυχική και συναισθηματική τους ανάπτυξη, ενώ μέσω των μουσικών συμπράξεων καλλιεργήθηκε το ομαδικό πνεύμα και η συνεργασία. Πέραν της αμιγούς πιανιστικής δραστηριότητας, η ξενάγηση στην Έκθεση «Μανώλης Καλόμοιρης, 60 χρόνια μετά», που αφορούσε τη ζωή και το έργο του Έλληνα συνθέτη και η παρακολούθηση θεατρικής παράστασης, που επικεντρωνόταν στην αξία της ενσυναίσθησης, συντέλεσαν στην ενίσχυση της μουσικής -κι όχι μόνον- αντίληψης των μαθητών. Επιπλέον, η εικαστική δημιουργία από μαθητές, που κοσμούσε την αφίσα της εκδήλωσης, παρείχε μια διεπιστημονική προσέγγιση στη διαδικασία της μάθησης, προάγοντας τη συνδυαστική σκέψη και τη φαντασία των εκκολαπτόμενων μουσικών.

Ψαρουδάκη Ευγενία, Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου «Όταν το πιάνο χορεύει και τραγουδά: μελέτη περίπτωσης σε Μουσικό Σχολείο για την εφαρμογή διαθεματικών προτάσεων διδασκαλίας στο μάθημα του πιάνου»

Περίληψη: Το εν λόγω θέμα αφορά στην παρουσίαση εκπαιδευτικής έρευνας (μελέτης περίπτωσης) που διεξήχθη σε Μουσικό Σχολείο της Ελλάδας αναφορικά με την εφαρμογή της διαθεματικότητας στη διδασκαλία του πιάνου. Κύριος στόχος της έρευνας ήταν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση κύκλου διδακτικών προτάσεων με διαθεματική προσέγγιση στο μάθημα του πιάνου, αλλά και η κατανόηση σε βάθος της εμπειρίας των συμμετεχόντων μαθητών και εκπαιδευτικών σε αυτήν. Με αφετηρία τα ‘44 Παιδικά κομμάτια πάνω σε ελληνικούς χορούς’ του συνθέτη Γ. Κωνσταντινίδη, το πιάνο συνδέθηκε με άλλα σχολικά διδακτικά αντικείμενα, όπως η ελληνική γλώσσα και λαογραφία, η ιστορία μουσικής, ο χορός, το παραδοσιακό τραγούδι, τα μουσικά σύνολα, τα εικαστικά κ.α., με τρόπο βιωματικό και ομαδοσυνεργατικό. Η έρευνα αποκάλυψε ότι οι διαθεματικές εξερευνήσεις γύρω από ένα μουσικό έργο μπορούν να προσφέρουν στους μαθητές έναν πιο ολιστικό μουσικό γραμματισμό που ενοποιεί τη σχολική γνώση, ενώ παράλληλα η μνήμη της βιωματικής εμπειρίας μπορεί να νοηματοδοτήσει την ερμηνεία/ εκτέλεση των μαθητών, προσθέτοντας σφαιρικότερη κατανόηση, μνήμη, βάθος και συναίσθημα.

Βιογραφικό: Η Ευγενία Ψαρουδάκη είναι απόφοιτος του τμήματος Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Προερχόμενη από μουσική οικογένεια έλαβε πτυχίο και δίπλωμα πιάνου (τάξη Klelia Topaloglou) με το βαθμό "Άριστα Παμψηφεί" και 1ο βραβείο, ανώτερα θεωρητικά και πτυχίο μονωδίας (Άριστα) στην τάξη του τενόρου Γ. Ψαρουδάκη. Με πλήθος masterclasses και επιμορφώσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό ειδικεύεται στη συνοδεία λυρικών τραγουδιστών και όπερας, ενώ συμμετέχει ενεργά ως πιανίστας και χορωδός στην πολιτιστική ζωή του τόπου της με πλήθος καλλιτεχνικές συνεργασίες. Στα ακαδημαϊκά της ενδιαφέροντα κυρίαρχη θέση έχει η μουσική παιδαγωγική και η παιδαγωγική του πιάνου, με Master in Music Education από το European University of Cyprus (Άριστα), ενώ αποτελεί ενεργό μέλος της EEME και της WAAE (World Association for Arts in Education) με συμμετοχή (paper presentation) στο πρόσφατο παγκόσμιο συνέδριο της στην Αθήνα (Οκτώβρης 2024). Μετά από διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, υπηρετεί από το 2009 στο Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης στην ειδικότητα του πιάνου, ενώ ασχολείται ενεργά με την εκπόνηση πολιτιστικών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων γύρω από το πιάνο.

Χατζηγιαννάκη Κατερίνα, Μουσικό Σχολείο Πτολεμαΐδας “Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μουσικής παιδείας: η σημασία της διδασκαλίας του ρεπερτορίου Ελλήνων συνθετών στο Μουσικό Σχολείο”.

Περίληψη: Η παρουσίαση αφορά δράση, η προετοιμασία της οποίας ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2024 και θα ολοκληρωθεί τον Μάρτιο του 2025. Σχετίζεται με την επιμόρφωση εκπαιδευτικών μουσικής παιδείας, εστιάζοντας στη διδασκαλία ατομικού οργάνου. Η δράση επικεντρώνεται στη σημασία της διδασκαλίας του ρεπερτορίου Ελλήνων συνθετών στα μαθήματα ατομικού οργάνου (υποχρεωτικά και επιλογής) στα Μουσικά Σχολεία. Η έρευνα διεξάγεται μέσω ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε σε καθηγητές Μουσικών Σχολείων, ειδικά σε καθηγητές πιάνου και οργάνων ορχήστρας. Παράλληλα, τον Νοέμβριο του 2024 επιλέχθηκαν μαθητές για να μελετήσουν έργα Ελλήνων συνθετών στο μάθημα του πιάνου. Η διδασκαλία και η προετοιμασία των έργων θα ολοκληρωθεί τον Μάρτιο του 2025. Η δράση θα παρουσιαστεί στο ΜΣ Πτολεμαΐδας και θα περιλαμβάνει δύο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά την περιγραφή των δεδομένων που συλλέχθηκαν με τα ερωτηματολόγια και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Στο δεύτερο μέρος της δράσης θα παρευρεθεί διακεκριμένος Έλληνας πιανίστας και θα πραγματοποιηθεί σεμινάριο πιάνου στο οποίο θα συμμετάσχουν οι μαθητές που τους ανατέθηκαν τα έργα. Ο σολίστ θα δείξει τα εργαλεία που σχετίζονται με πρακτικές εκτέλεσης της λόγιας μουσικής και τη στοιχειοθέτηση των αισθητικών και υφολογικών δομών.

Βιογραφικό: Η Κατερίνα Χατζηγιαννάκη είναι εκπαιδευτικός και εργάζεται ως καθηγήτρια πιάνου στο Μουσικό σχολείο Πτολεμαΐδας. Είναι κάτοχος πτυχίου και διπλώματος πιάνου με άριστα και φοιτά στο 3ο έτος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με ειδίκευση στο πιάνο στην τάξη του Valery Ismagilov. Πήρε μέρος ως πιανίστα στις ‘Πιανιστικές Μινιατούρες’ στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών το Νοέμβριο του 2023 για τον εορτασμό των 70 χρόνων από την ίδρυση του συλλόγου «Οι Φίλοι της Μουσικής». Έχει συμμετάσχει σε διάφορα masterclass πιάνου με τους Alain Villard, Δημήτρη Τουφεξή, Κώστα Χάρδα κ.α. Τον Μάιο του 2024 παρουσίασε το άρθρο της ‘Η σημασία της μουσικής στις μαθησιακές διαδικασίες’ στο 1ο Διεθνές Παιδαγωγικό Συνέδριο ΔΙ.Π.Ε. Άρτας και δημοσιεύτηκε στα πρακτικά του συνεδρίου. Παράλληλα, έχει σπουδάσει Οικονομικές Επιστήμες στο Λονδίνο, όπου έζησε και εργάστηκε για οκτώ χρόνια και είναι κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων. Υπήρξε επισκέπτης καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Greenwich. Επιπλέον, έχει συγγράψει δύο ποιητικές συλλογές τα Πρελούδια Ψυχής με τις εκδόσεις Μπαρμπουνάκης και τους Ελιγμούς με τις εκδόσεις Παρέμβαση. Ποιήματά της έχουν μελοποιηθεί και δημοσιευτεί σε πολλά ανθολόγια. Είναι μέλος της EEME στην ομάδα εργασίας για τα Μουσικά Σχολεία.

Βρεττού Κωνσταντίνα, Μουσικό Σχολείο Αθηνών, Ψηφιακό Φροντιστήριο Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Πολιτισμού.

“Η διδασκαλία του Πιάνου στο πλαίσιο του πανελλαδικά εξεταζόμενου μαθήματος «Μουσική Εκτέλεση και Ερμηνεία» στο Μουσικό Σχολείο και στο Ψηφιακό Φροντιστήριο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού”.

Περίληψη: Το μάθημα «Μουσική Εκτέλεση και Ερμηνεία» είναι το ένα από τα δύο ειδικά μουσικά μαθήματα που δίνουν οι υποψήφιοι στις πανελλαδικές εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα Τμήματα Μουσικών Σπουδών των Α.Ε.Ι.. Το μάθημα αυτό και συγκεκριμένα η ύλη που αφορά το Πιάνο της Κλασικής, Δυτικοευρωπαϊκής Μουσικής διδάσκεται για πρώτη φορά φέτος στο πλαίσιο του Ψηφιακού Φροντιστηρίου του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α, ενός καινούργιο θεσμού που ξεκίνησε την λειτουργία του την σχολική χρονιά 2024 - 25. Και ενώ ο σκοπός της διδασκαλίας σε αυτό το πλαίσιο είναι ίδιος με τη διδασκαλία του μαθήματος εντός κι εκτός Μουσικών Σχολείων, δηλαδή η προετοιμασία των υποψηφίων για τη συγκεκριμένη εξέταση, η συνθήκη διδασκαλίας το διαφοροποιεί τόσο ως προς τα δια ζώσης όσο και ως προς τα εξ αποστάσεως μαθήματα και μας οδηγεί σε ένα νέο σχεδιασμό της διδασκαλίας της ύλης. Στην παρούσα εισήγηση θα αναδείξουμε τις ιδιαιτερότητες της διδασκαλίας του ρεπερτορίου στο Ψηφιακό Φροντιστήριο που μεταξύ άλλων απορρέουν από το γεγονός ότι η διδασκαλία δεν είναι ατομική και η ανατροφοδότηση δεν προχωρά παράλληλα με την πρόοδο των υποψηφίων, γεγονός που οδηγεί στο σχεδιασμό κάθε μαθήματος ως μια μορφή διδακτικού αποστάγματος της υπό άλλες συνθήκες πολύμηνης προετοιμασίας, και που υπό αυτή την έννοια αποτελεί μια καλή πρακτική στη διδασκαλία του πιανιστικού ρεπερτορίου.

Βιογραφικό: Είναι Ιστορική Μουσικολόγος, πτυχιούχος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και Διπλωματούχος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ιδίου Τμήματος, κατεύθυνσης Ιστορική Μουσικολογία. Είναι Πιανίστα, Πτυχιούχος και Διπλωματούχος Πιάνου. Με τριπλή υποτροφία του Υπουργείου Πολιτισμού του Λουξεμβούργου και του Conservatoire de Luxembourg, μαθήτευσε με τους διεθνούς φήμης σολίστ και καθηγητές πιάνου Daniel Blumental και Eva Pobloska. Ως πιανίστα πραγματοποιεί συναυλίες και ως σολίστ έχει ηχογραφήσει έργα Ελλήνων συνθετών. Με σειρά συναυλιών έχουν παρουσιάσει σε πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις με τους συνεργάτες της, έργα Κεφαλλίων συνθετών λόγιας δημιουργίας. Είναι πτυχιούχος στα Ανώτερα Θεωρητικά, έχει κάνει μαθήματα φλάουτου, κλασικού τραγουδιού, μουσικής τεχνολογίας και ηχοληψίας. Έχει συνθέσει μουσική για παραστάσεις, χοροδράματα, παιδικά βιβλία, τον ύμνο του Παγκόσμιου Οργανισμού Σχολικού Αθλητισμού κ.α. Από το 2013 έως το 2017 ήταν στην Καλλιτεχνική Επιτροπή Μουσικών Σχολείων του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. Από το 2006 ήταν καθηγήτρια μουσικής στη Δ.Ε. και από το 2009 διδάσκει Πιάνο στα Μουσικά Σχολεία. Την τρέχουσα σχολική χρονιά διδάσκει Πιάνο στο Ψηφιακό Φροντιστήριο του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α στο πλαίσιο του μαθήματος «Μουσική Εκτέλεση και Ερμηνεία». Σχετικά με την τηλεκπαίδευση και τη διδασκαλία του Πιάνου στα Μουσικά Σχολεία έχει παρουσιάσει εισηγήσεις σε ημερίδες του ΕΚΠΑ και του Πανεπιστημίου Κύπρου το 2021 και 2023 αντίστοιχα.

